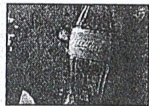
AD WIKÈNT
INHOUDSOPGAVE

Boy Ecury herdacht op 72e overlijdensdag

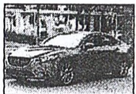
pagina 14+15

Speciale 'gembercola'

pagina 16

Rij-impressie: Mazda 6

pagina 17

'What Matthew brought...'

pagina 18+19

Watson liet achtergrond-verhaal Belle aanpassen

pagina 20

'Kans op complicaties na keizersnede groter'

pagina 21

Puzzels, Strip, Eten & Zo pagina 22

Studenten bouwen printer zonder inkt

pagina 23

Facebook Gameroom

pagina 23

IT-column pagina 23

Mariah Carey eist 50 miljoen van ex-verloofde

pagina 24

WARWARU

Een ballon heeft een kort leven. En heeft geluk als hij in de takken mag sneven.

MARTIE GENGER

AD Wikènt is een wekelijkse uitgave van ABCourant NV en wordt als bijlage van de zaterdageditie van het Antilliaans Dagblad verspreid.

ABCourant NV
Scharlooweg 31
Willemstad, Tel. 7472200

Boy Ecury herdacht

Morgen, zondag 6 november is het 72 jaar geleden dat de uit Aruba afkomstige Boy Ecury werd gefusilleerd. Hij was met onder andere George Maduro een van de vele tientallen Caribische Nederlanders die tijdens de Tweede Wereldoorlog een actieve rol hebben vervuld in het verzet. Zijn neef Ted Schouten, tevens auteur van het boek 'Boy Ecury, een Antilliaanse jongen in het Nederlands verzet', over Boy: „In het huis van mijn vader is geen plaats voor een verrader."

Dit schilderij van Boy Ecury maakt deel uit van een serie portretten die kunstschilder Herman Morssink in opdracht van het Comité 4/5 mei ZO heeft gemaakt.

Door Ted Schouten

De nazi's deden het aanbod hem naar Aruba te repatriëren als hij zijn kameraden zou verraden. Ecury weigerde en daarmee was zijn lot bezegeld. De volgende dag, op 6 november 1944, werd hij op de Waalsdorpervlakte te Scheveningen gefusilleerd.

Segundo Jorge Adelberto ('Boy') Ecury werd op 23 april 1922 geboren op Aruba, dat toen nog deel uitmaakte van de Nederlandse Antillen. Hij was het zevende kind uit het huwelijk van Segundo Nicasio Ecury en Anna Paulina Wilhelmina Ecury-Ernst, een voornaam en welgesteld gezin dat uiteindelijk 13 kinderen zou tellen.

Na zijn basisvorming op Aruba vertrok Boy in juli 1937 samen met een broer en zus voor verdere opleiding naar Nederland. Zijn broer Nicky: „In het algemeen waren de mensen aardig en ze vroegen ons allerlei dingen over Aruba, maar soms werden wij geconfronteerd met mensen die ons bleven bekijken of ons zelfs uitscholden voor 'neger'. Daar hadden wij het wel moeilijk mee." Boy studeerde aan het Instituut St. Louis te Oudenbosch, niet ver van Tilburg.

De Duitse inval in Nederland op 10 mei 1940 maakte het leven er niet gemakkelijker op, aangezien de kinderen geen geld meer van hun ouders konden ontvangen. Geconfronteerd met schaarste, ellende, overheersing, discriminatie en geweld werd Boy agressief, fanatiek en zelfs provocerend jegens de bezetter. Studievriend Tirso Sprockel: „Boy was een jongeman met een geweldig gevoel voor rechtvaardigheid en ik dacht dat hij voelde dat hij ook iets moest doen tegen de bezetter, dat hij in opstand moest komen tegen het onrecht dat anderen werd aangedaan. Het was een totale bereidheid voor vrijheid te vechten en niet alleen zijn eigen vrijheid. Dat kwam volgens mij pas op de tweede plaats, maar de vrijheid van anderen."

Boys beste vriend was Luís de Lannoy, zoon van een apotheker op Curaçao die in 1937 naar Nederland was gekomen. Hun vriendschap maakte dat Boy geregeld in Tilburg verbleef waardoor hij in contact kwam met Antillianen als Tirso Sprockel, Tarcicio Kroon en Evert Newton. Luís introduceerde Boy bij de familie Moerenburg die een drogisterij had aan de Bredaseweg in Tilburg. Luís de Lannoy nam vanaf het begin deel aan verzetsactiviteiten. Boy hielp hem daarbij, maar sloot zich samen met Evert Newton zelf ook aan bij een verzetsgroep. Zij hielden zich bezig met het in kaart brengen van Duitse troepenverplaatsingen en saboteerden Duitse vrachtauto's die met kleding en laarzen uit de Tilburgse fabrieken naar Duitsland gingen. Ook Tirso Sprockel nam deel aan een ondergrondse groep. Zijn woning werd onderduikadres voor joden en geallieerde piloten die gebruikmaakten van een vluchtroute via België naar Engeland of Spanje. Boy Ecury kwam vaak bij hem thuis schuilen.

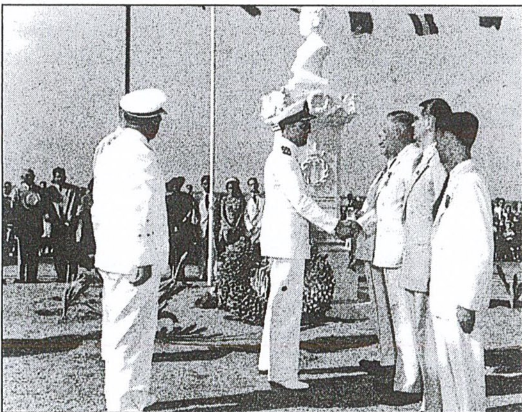
Boy en zijn vrienden beschouwden vooral de joden-deportaties als de uiterste vorm van discriminatie en het grootste onrecht dat zij zich konden indenken. Zij kwamen in verzet. Harry Moerenburg: „Je kunt niet zeggen hoe dat groeide. Het was geen kwestie op straat gaan en om een baantje in het verzet te vragen. Het ging van de een naar de ander en het groeide steeds meer, want de toestand werd steeds slechter, steeds moeilijker, steeds erger. En op het eind zat je erin en kon je niet meer terug."

Tirso Sprockel: „Hij heeft tijdelijk bij ons gelogeerd. Hij kwam heel vaak in de moeilijke periode waarin hij geen vaste woonplaats had. Naar gelang het uitkwam, bleef hij bij ons slapen. Als hij of wij dachten dat hij gevaar liep, bleef hij ook. Hij kwam en ging."

Op 10 februari 1944 werd Luís de Lannoy door de 'Sicherheitsdienst' gearresteerd.

Boy Ecury beraamde tot tweemaal toe een gewapende overval om zijn vriend te bevrijden hetgeen beide keren mislukte. Hij kwam daarna in contact met Kitty van Huijgevoort, zus van de verzetsman Ben Huijgevoort, waaruit een hechte vriendschap groeide. Kitty bracht hem in contact met een groep van de Raad van Verzet onder leiding van Bim van der Klei in Oisterwijk: „Ik trof Boy regelmatig bij boer Van Biljouw in wiens schuur hij samen met verzetsman Otto Schmitz en enige van mijn jongens vaak de nacht doorbracht. Ik was zeer op hem gesteld en had hem graag in de groep. Hij was echter zeer onrustig en zo ondernemend dat ik slechts met moeite aan zijn verzoek om opdrachten kon voldoen."

Boy heeft bij ten minste twee gelegenheden Duitse vrachtwagens in brand gestoken met behulp van fosforbommen. Daarnaast had hij samen met Wim Tensen vooral te maken met de begeleiding van piloten langs de vluchtroute naar het zuiden, de pilotenhulplijn 'Escape'. Hij nam deel aan overvallen op NSB-kringhuizen en een aanslag op de spoorlijn Tilburg-Boxtel. Begin juni 1944 ontsnapten Ecury en Tensen ternauwernood aan de Duitsers. Daarna voelde Boy zich niet veilig meer in Oisterwijk. In juli vertrok hij naar Delft en Den Haag. In augustus 1944 werd hij op het terras van een café in Den Haag door een paar vrienden voorgesteld aan Karel van Dongen die bij de ondergrondse zat. Vlak hierna ging Ecury bij Van Dongen inwonen aan de Zuidoost Buitensingel in Den Haag. Daarna kwam hij terecht bij een knokploeg.

Prins Bernhard legt een krans bij het monument.

op 72e overlijdensdag

Mevrouw E. van Putten-Maassen was koerierster van deze groep: „Ik woonde bij mijn tante in de Van Bylandtstraat in Den Haag. Op de zolder van dit huisje zat op Dolle Dinsdag een aantal KP'ers ondergedoken: Chris Cattel, Rein Goedheer, Ben Cramer, Adrie Knijf, Ab de Soet, Ronny Koomen, Hans Koomen en Ab Judell. Bovendien was er een zekere Flip. Verder waren er nog Ernst Cornelius en Boy Ecury." In september 1944 werd de Haagse KP naar Rotterdam gedetacheerd. Chris Cattel stelde de groep ervan op de hoogte dat de opdracht niet zonder gevaar was en dat elk van hen er goed aan zou doen een afscheidsbrief te schrijven aan familieleden. Tonny Brantenaar: „Boy is bij mij en mijn vrienden terechtgekomen in een studentenhuis aan de Mathenesserlaan in Rotterdam omdat zij voortvluchtig waren. Ons was gevraagd deze leden van een KP onderdak te geven."

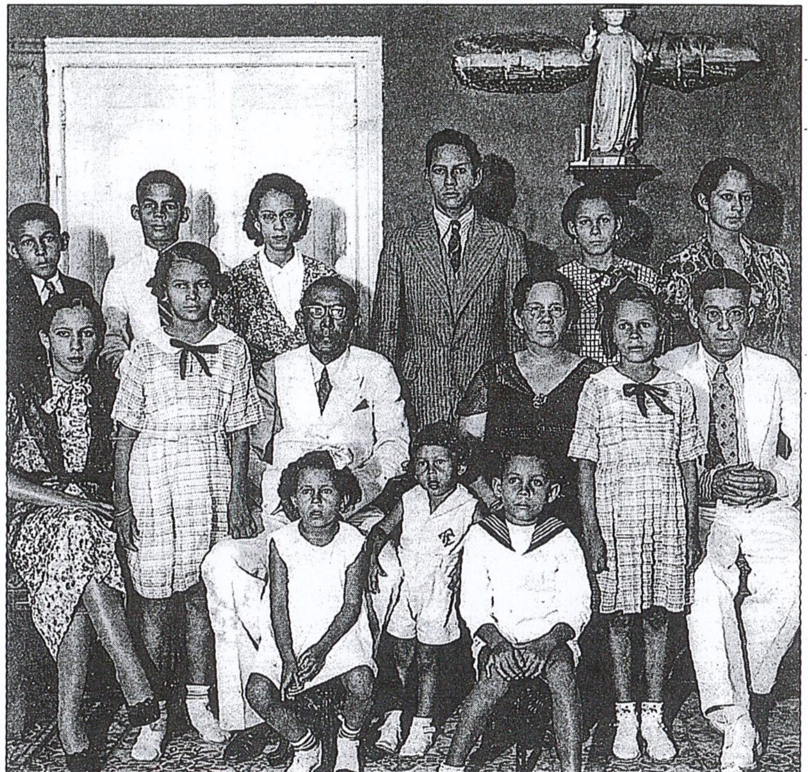
Op 5 november 1944 ging Ben Cramer 's morgens vroeg met anderen de straat op waar hij door de Duitsers werd herkend. Hij vluchtte een huis in, maar werd gevangengenomen. Diezelfde ochtend woonde Ecury met Brantenaar de hoogmis bij in de katholieke kerk aan de Mathenesserlaan, dicht bij hun onderduikadres. Na de mis liepen ze terug naar huis en kwamen langs de Aussenstelle Rotterdam, het hoofdkwartier van de SD op de hoek van de Heemraadsingel en de Mathenesserlaan. Volgens Brantenaar is Boy toen herkend. De Duitsers stormden op de jongens af en sleepten hen het gebouw in. Boy kreeg geen kans de pistolen die hij op zak had te gebruiken.

Hij was bereid de consequenties onder ogen te zien. „Hij wist dat men ontzettend veel van hem afwist en hij heeft inderdaad gezegd: 'Ik zal jullie blijven bevechten'. Daar kwam ongeveer zijn houding op neer", aldus Tonny. De volgende dag, op 6 november 1944, werd Boy samen met Ben Cramer en Pieter Arnout Fentener van Vlissingen op de Waalsdorpervlakte gefusilleerd. Ruim twee jaar later, op 30 november 1946, werd daar een aantal stoffelijke resten van gefusilleerden opgegraven door de Dienst Identificatie en Berging. Op 15 januari 1947 identificeerde Brantenaar in het voormalig concentratiekamp in Amersfoort het stoffelijk overschot van Boy Ecury: „Mevrouw Cramer, de moeder van Ben, ging met mij mee en identificeerde haar zoon aan de hand van kledingstukken. Ik kon dat eveneens doen aan de hand van de kleding van Boy. Hij had op de dag dat wij naar de kerk gingen en opgepakt werden een trui van een van ons geleend. Die trui wist ik te identificeren en uiteindelijk ook nog andere kledingstukken. Voor mij stond het vast dat Boy terug was."

Het stoffelijk overschot werd op transport gesteld naar Amsterdam waar in een loods een Chapelle Ardente ingericht was in afwachting van het vertrek van de 'Constancia' van de KNSM. Het schip vertrok op 19 maart 1947 en kwam op 15 april aan op Curaçao. De baar werd overgebracht naar de kruiser H.M. Van Speijk die het stoffelijk overschot naar Aruba overbracht alwaar Boy Ecury met militaire eer begraven werd.

Op 4 december 1946 schreef koningin Wilhelmina een brief aan de ouders van Boy: „Uw zoon Segundo heeft niet geaarzeld om als trouwe Vaderlander uit West-Indië zijn beste krachten te wijden in den strijd tegen den overweldiger. Hem moet ongetwijfeld de mogelijke consequentie van zijn ondergrondsch werk voor oogen gestaan hebben. Niettegenstaande deze wetenschap week hij niet uit en zag met een gerust geweten de mogelijkheid van het brengen van het hooge offer van zijn leven tegemoet. Toen hij dan ook tesamen met eenige andere ondergrondsche strijders te Rotterdam gearresteerd werd, wist hij welk lot hem te wachten stond. Met groote rust en vol komen overgave aan God's wil gaf hij voor ons aller vrijheid zijn leven voor het Duitsche vuurpeloton in de duinen van Scheveningen. Ik kom U en Uw kinderen bij dit smartelijke verlies Mijn innige deelneming betuigen. Hij was een groot zoon van hen, die onder onze Nederlandse driekleur leefden en streden. Met trots zal ik zijn daden blijven gedenken."

Toen bekend werd dat Boy Ecury wegens zijn activiteiten in het verzet door de Duitsers gefusilleerd was, ging men op Aruba over tot de vorming van het Comité Oorlogsheld Ecury. Op initiatief van dit comité werd op 5 november 1949 aan de Lloyd G. Smith Boulevard in Oranjestad een standbeeld onthuld. Op 20 juni 1984 werd het Verzetsherdenkingskruis postuum toegekend aan Boy Ecury. In 2003 werd de film 'Boy Ecury', geïnspireerd door het boek 'Boy Ecury, een Antilliaanse jongen in het verzet' uitgebracht. De door Frans Weisz geregisseerde film werd in binnen- en buitenland bekroond. In 2010 besloot het gemeentebestuur van Oisterwijk een straat te vernoemen naar Boy Ecury. Jaarlijks leggen in Nederland studerende Arubaanse jongeren op 4 mei tijdens Dodenherdenking een krans bij het Monument op de Waalsdorpervlakte.

De familie Ecury-Ernst. In de achterste rij tweede van links staat Boy.

Vrede

geen wind
geen zon, geen maan
zelfs niet één vogel
vloog op
alles zweeg in alle talen
ook de geweren - even

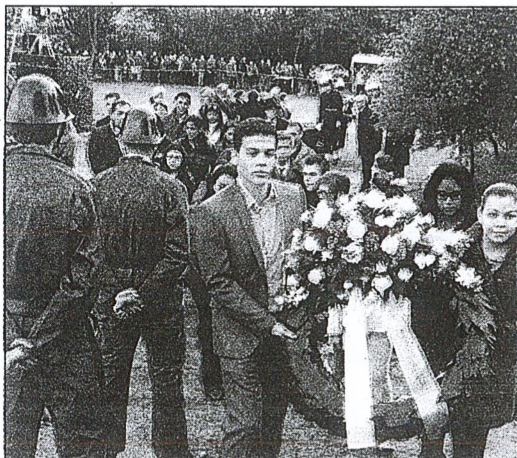
dan: de doffe val in
zacht zand
van de lichamen
veelbewogen levens
de toekomst ontnomen,
voorgoed verloren

op de kade verder weg
klonk het weeklagende
schreeuwen
van meeuwen die
begrepen
zij zochten
elkaar,
rust
tijdens de vlucht
voor te veel geweld

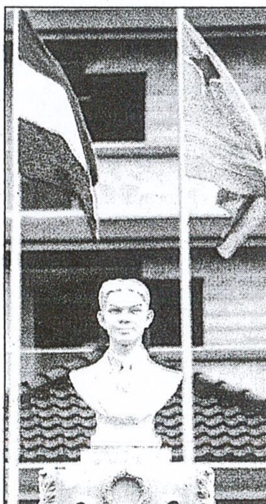
op verweerd hout zagen zij
om naar het zuiden, het
overzeese:
wind, zon, maan

en zij ademden vrede

Bovenstaand gedicht van Giselle Ecury (een nicht van Boy) werd op 2 mei 2015 voorgedragen bij de eenmalige opvoering op Aruba van de musical Soldaat van Oranje.

In Nederland studerende Arubaanse jongeren leggen bij de jaarlijkse Dodenherdenking een krans bij het Monument op de Waalsdorpervlakte.

Het monument voor Boy Ecury.